

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 158/2020-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. apríla 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jiřím Martausom, 1. mája 113/19, Liptovský Mikuláš, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a to uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vydaným pod sp. zn. 2 Tdo 29/2018 z 30. júla 2019, ako aj postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. decembra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Jiřím Martausom, 1. mája 113/19, Liptovský Mikuláš, ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), a to uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) vydaným pod sp. zn. 2 Tdo 29/2018 z 30. júla 2019 (ďalej len „namietané rozhodnutie“), ako aj postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 11/2015 uznal sťažovateľa 10. júna 2016 za vinného zo spáchania pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa ustanovenia § 172 ods. 1 písm. c) a písm. d) a ods. 2 písm. a) a písm. e) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), a to na skutkovom základe uvedenom v predmetnom rozhodnutí, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia a zároveň ochranný dohľad vo výmere 1 roka (ďalej len „rozsudok súdu prvého stupňa“). Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal sťažovateľ odvolanie, ktoré Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) 31. augusta 2016 v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 80/2016 podľa ustanovenia § 319 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) ako nedôvodné zamietol (ďalej len „rozhodnutie krajského súdu“). Proti rozhodnutiu krajského súdu podal sťažovateľ z dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie, o ktorom rozhodol

najvyšší súd namietaným rozhodnutím tak, že ho podľa ustanovenia § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol. Základná námietka sťažovateľa spočíva v tej skutočnosti, že *„V dovolaní a počas celého trestného konania sťažovateľ namietal, že bol stíhaný a odsúdený pre drogovú trestnú činnosť, ktorá bola vyprovokovaná, iniciovaná orgánmi činným v trestnom konaní, ktoré zároveň rozširovali jej rozsah, pretože tajní policajní agenti neboli použiti v súlade s ustanovením § 117 ods. 1 Trestného poriadku a zároveň títo agenti konali nad rámec ich oprávnení uvedených v § 117 ods. 2 Trestného poriadku.“*. Sťažovateľ v celom rozsahu nesúhlasí s právnymi názormi najvyššieho súdu vyslovenými v namietanom rozhodnutí, a tvrdí, že práve ním a postupom, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, bolo podľa názoru sťažovateľa porušené jeho právo na spravodlivé súdne konanie garantované čl. 6 ods. 1 dohovoru, základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj základné právo sťažovateľa na stíhanie len zo zákonných dôvodov a zákonným spôsobom vyplývajúce z čl. 17 ods. 2 ústavy.

3. Porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vzhliada sťažovateľ v tom, že bol odsúdený pre drogovú trestnú činnosť, ktorá bola vyprovokovaná, resp. iniciovaná orgánmi činným v trestnom konaní, čo je podľa jeho názoru v rozpore s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku, pričom v ústavnej sťažnosti poukazuje aj na konkrétne rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“), ktoré podľa názoru sťažovateľa svedčia v jeho prospech. Sťažovateľ v konkrétnom namieta, že v preskúmanom prípade agenti prekročili minimálne aktívne konanie dovolené pri tzv. agentoch kontrolóroch a boli iniciátormi celého nelegálneho obchodu, ktorý by sa bez ich aktívneho konania vôbec neuskutočnil. Pred spáchaním skutkov, za ktoré bol sťažovateľ odsúdený, tento *„nevyhľadával kupcov drogy a v tomto smere z jeho strany nebol voči agentom pred ich provokáciou produkovaný najmenší náznak ochoty ponúknuť im nelegálny tovar. Iniciatíva išla zo strany agentov, ktorí sťažovateľovi ponúkali kúpu drogy, ktorú tento predtým nikomu neponúkal, určovali aj druh omamnej látky, jej množstvo a tiež sami, ako aj prostredníctvom s nimi spolupracujúcej osoby [REDAKOVANÉ], ktorej procesné postavenie v zmysle Trestného poriadku doteraz nebolo vysvetlené, určovali aj miesto kúpy. Skutočnosť, že drogu si objednávali agenti, ktorí zároveň určovali aj jej druh, množstvo a miesto odovzdania, je okrem iných dôkazov*

dokázaná aj prepisom sms-správy na č. 1. 237 spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 3 T/11/2015, podľa ktorej si agenti u sťažovateľa objednali štvornásobné množstvo rovnakej drogy ako im obžalovaný odovzdal pri ich ostatnom stretnutí, pričom ako miesto odovzdania určili [REDAKOVANÉ] pri [REDAKOVANÉ].“ Tieto tvrdenia sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti zdôrazňuje tým, že sa sedem rokov pred údajnou iniciatívnou činnosťou agentov nedopúšťal žiadnej trestnej činnosti, čo bolo podľa jeho názoru v trestnom konaní preukázané upovedomením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky, expozitúry Stred, Banská Bystrica, o zničení záznamu z 27. januára 2015, z ktorého vyplýva, že v trestnej veci vedenej pod ČVS: PPZ-357/NKA-PZ-ST-2012 bol sudcom Okresného súdu Žilina pod č. OSŽA-V-80-1/2013 sp. zn. Ntt-47/2013 z 10. apríla 2013 vydaný príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky na dobu od 10. apríla 2013 do 4. júla 2013 a pod č. OSŽA-V-130- 1/2013 sp. zn. Ntt-84/2013 z 27. júna 2013 vydaný príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, a to na dobu od 27. júna 2013 do 21. septembra 2013, pričom prostredníctvom uvedených informačno-technických prostriedkov sa nezistili žiadne skutočnosti dôležité pre trestné konanie, a preto boli získané záznamy predpísaným spôsobom bez meškania zničené.

4. Sťažovateľ je presvedčený, že celé konanie orgánov činných v trestnom konaní, ktoré predchádzalo páchaniu skutkov, pre ktoré bol odsúdený, bolo motivované výlučne tým, aby tieto orgány „zobudili spiaceho páchatela“ spôsobom, aby opätovne začal zadavať a prechovávať omamné a psychotropné látky vo väčšom množstve na účel uspokojenia objednávok agentov. K omamným a psychotropným látkam zaisteným v obydlí sťažovateľa pri domovej prehliadke vykonávanej 17. septembra 2019 tento v ústavnej sťažnosti uviedol, že „nebyť iniciatívy agentov, tak by sa po jeho zadržaní v rodinnom dome [REDAKOVANÉ] nič nelegálne nenachádzalo“. Vo vzťahu ku skutkom predchádzajúcim domovej prehliadke v obydlí sťažovateľa tento argumentuje, že v trestnom konaní, v ktorom došlo k jeho odsúdeniu, nebola vykonaným dokazovaním objektivizovaná skutočnosť, že si ešte pred iniciatívnym konaním agentov osvojil úmysel spáchať trestný čin a preukázateľne uskutočnil kroky k jeho spáchaniu. V uvedenom smere

sťažovateľ uzatvára, že „pokiaľ orgán činný v trestnom konaní iniciatívne a vlastnou aktivitou vytvorí podmienky a navodí situáciu so snahou, aby bol trestný čin spáchaný, rozšírený jeho rozsah, resp. aby bol dokonaný, ide o exces z hraníc a pravidiel, v ktorých sa trestné konanie realizuje. V dôsledku toho sú dôkazy takýmto spôsobom získané od počiatku nezákonné a v trestnom konaní nepoužiteľné. Nepoužiteľné sú potom aj ďalšie dôkazy, ktoré boli získané následne v dôsledku nezákonne vykonaného prvotného dôkazu, lebo z nepráva nemôže vzniknúť právo.“. Z hľadiska posúdenia veci ústavným súdom sa ako kľúčová javí taktiež námietka sťažovateľa, že orgány činné v trestnom konaní, resp. agenti použili na iniciovanie jeho trestnej činnosti súkromnú osobu [REDAKOVANÉ], ktorý síce agentom nebol, avšak aj napriek tomu bola podľa jeho názoru celá akcia v skutočnosti organizovaná a monitorovaná políciou.

5. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol tak, že jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj základné právo na stíhanie len zo zákonných dôvodov a zákonným spôsobom vyplývajúce z čl. 17 ods. 2 ústavy uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Tdo 29/2018 z 30. júla 2019 porušené boli. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti ďalej navrhuje, aby ústavný súd uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo 29/2018 z 30. júla 2019 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

II.

Východiskové ústavnoprávne normy

6. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

9. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania: a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Posúdenie veci ústavným súdom a jeho závery

10. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv a slobôd, a taktiež ľudských práv a základných slobôd bližšie vymedzených v bode 5 odôvodnenia tohto rozhodnutia, ku ktorému malo podľa jeho tvrdení dôjsť postupom najvyššieho súdu a jeho namietaným rozhodnutím, ktorým bolo jeho dovolanie podľa ustanovenia § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuté.

**K namietanému postupu a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky
pod sp. zn. 2 Tdo 29/2018 z 30. júla 2019**

11. Podľa judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03).

12. Ústavná ochrana základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd, vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy, je rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity vyplývajúcim z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sú všeobecné súdy primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Ústavný súd preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery všeobecného súdu tak môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04, III. ÚS 581/2015).

13. Ústavný súd teda zdôrazňuje, že pri posúdení namietaného rozhodnutia najvyššieho súdu jeho úlohou nebolo preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré najvyšší súd oprel svoje rozhodnutie. Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či sa najvyšší súd s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa (prezentovanou v uplatnenom dovolaní) vysporiadal adekvátne

a preskúmateľne, a taktiež či je odôvodnenie jeho rozhodnutia ústavnoprávne akceptovateľné.

14. Ústavný súd sa pred svojím rozhodnutím oboznámil nielen s obsahom dôvodov uvedených v ústavnej sťažnosti sťažovateľa a obsahom namietaného rozhodnutia, ale taktiež s obsahom odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu v spojení s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa (právny názor zakotvený v ustálenej judikatúre ústavného súdu totiž zahŕňa požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania, pozri napr. sp. zn. IV. ÚS 350/09) a zistil, že okresný súd a krajský súd svoje závery o vine sťažovateľa v nadväznosti na dôvody jeho ústavnej sťažnosti odôvodnili nasledujúcimi skutkovými okolnosťami a z nich plynúcimi právnymi závermi.

15. Z rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý nebol ústavnou sťažnosťou napadnutý, avšak tvorí prílohu ústavnej sťažnosti, vyplýva, že podľa výpovede sťažovateľa na hlavnom pojednávaní sa na neho mala nakontaktovať osoba [REDAKOVANÉ] s prosbou o zabezpečenie omamných a psychotropných látok. S uskutočnením obchodu s omamnými a psychotropnými látkami mal následne sťažovateľ súhlasiť aj preto, že nechcel vyzerat' ako „bojko“ a zároveň z dôvodu svojej minulosti mal prístup k takýmto látkam (s. 4 rozsudku súdu prvého stupňa). Z rozsudku súdu prvého stupňa taktiež vyplýva, že agent č. 1 na hlavnom pojednávaní uviedol, že so sťažovateľom sa stretol spolu trikrát na základe pokynov, a bol to práve sťažovateľ, ktorý mu pri prvom stretnutí uviedol predajnú cenu drogy, pričom sťažovateľ zároveň uviedol, že v prípade opakovaných obchodov môže byť stanovená cena nižšia. Rovnako pri prvom stretnutí sťažovateľ uviedol agentovi č. 1, že v prípade uskutočnenia ďalších obchodov mu má dať svoje požiadavky vedieť tri až štyri dni vopred. Agent č. 1 aj agent č. 2 pri svojom výsluchu na hlavnom pojednávaní zhodne uviedli, že sa na základe pokynov mali nakontaktovať na osobu sťažovateľa a v prípade, že z jeho strany dôjde k ponuke na predaj drog, majú zrealizovať ich nákup. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa vyplýva, že výpoveď sťažovateľa týkajúcu sa neprípustnej policajnej provokácie agentov prostredníctvom [REDAKOVANÉ] na hlavnom pojednávaní súd vyhodnotil ako účelovú a krajnú možnosť jeho obrany. Podľa názoru súdu prvého

stupňa neboli na hlavnom pojednávaní vykonané žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali, že by ustanovení agenti naviedli sťažovateľa na spáchanie trestného činu, pričom súd prvého stupňa v uvedenom kontexte posúdil preukázaný skutkový stav aj v intenciách príslušnej judikatúry ESLP.

16. Sťažovateľ rozsudok súdu prvého stupňa napadol odvolaním. Aj napriek skutočnosti, že ani rozhodnutie krajského súdu nie je predmetom prieskumu ústavným súdom, je potrebné zdôrazniť určité časti jeho odôvodnenia. Podľa názoru krajského súdu neobstojí v prípade sťažovateľa pomenovanie „spiaci páchatel“, keďže k spáchaniu skutkov, pre ktoré bol sťažovateľ odsúdený, došlo len dva až päť mesiacov po tom, čo bol pre drogovú trestnú činnosť odsúdený Okresným súdom Ružomberok na trest odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu. Krajský súd poukázal tiež na skutočnosť, že agenti so sťažovateľom pred uskutočnením obchodu s drogami priamo nerokovali, ale medzičlánkom bol [REDAKOVANÉ], ktorý v procesnom postavení svedka na hlavnom pojednávaní využil svoje zákonné právo a výpoveď odoprel. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia k tomu ďalej uviedol, že *«K vyprovokovaniu obžalovaného treba povedať, že stačil len bežný podnet od svedka [REDAKOVANÉ]. Podľa výpovede samotného obžalovaného stačilo sa opýtať, či by nevedel zohnať drogu. Keďže nechcel vyzerat' ako bojko a mal prístup k takýmto látkam, s vidinou zisku a bez ohľadu na nedávno uložený podmienený trest za rovnakú trestnú činnosť, s ponukou súhlasil. Oproti drogám, ktoré obžalovaný agentom dodal, pri domovej prehliadke bolo nájdené množstvo ďalších drog, ako sú uvedené v bode 4/. Išlo približne o 2880 bežných dávok rôznych drog v hodnote približne 16.700,- Eur. O tieto drogy ho nik nežiadal a odôvodnenie ich držby dobrou kúpou pre budúcnosť nasvedčuje na cielené konanie obžalovaného, nikým nevyprovokované. Aj táto skutočnosť vyvracia obranu o „spiacom páchatel'ovi“».*

17. Vo vzťahu k namietanému rozhodnutiu najvyššieho súdu, ktorým bolo dovolanie sťažovateľa podľa ustanovenia § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuté, je v prvom rade potrebné uviesť, že sťažnostná argumentácia sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom sa v zásade zhoduje s argumentáciou, odôvodňujúcou podané dovolanie z dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku. S touto

argumentáciou týkajúcou sa predovšetkým sťažovateľom tvrdenej neprípustnosti policajnej provokácie sa najvyšší súd vysporiadal spôsobom, že táto v zásade zodpovedá uplatnenému dovolaciemu dôvodu, avšak v prejednávacom prípade o neprípustnú policajnú provokáciu nešlo (s. 11 namietaného rozhodnutia). Najvyšší súd k tomu uviedol, že s prezentovanou obhajobou sa súdy oboch stupňov dostatočným spôsobom vysporiadali, pričom poukázal najmä na veľmi podrobné a presvedčivé odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa. K posudzovaniu činnosti agenta najvyšší súd dodal, že *«Jeho použitie pritom ani podľa Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) samo o sebe nemusí viesť k porušeniu čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) za predpokladu, že je sprevádzané jasnými zárukami a obmedzeniami. K zásahu do práva na spravodlivý proces garantovaného čl. 6 Dohovoru dôjde iba v prípade tzv. policajnej provokácie, ktorou sa rozumie situácia, keď agent ako člen bezpečnostných zložiek alebo osoba jednajúca na základe ich pokynov, sa neobmedzí na čisto pasívne vyšetrovanie trestnej činnosti, ale za účelom obstarania dôkazov potrebných k zahájeniu trestného stíhania vyvinie taký vplyv, že dotyčnú osobu podnieti k spáchaniu trestného činu, ku ktorému by inak nebolo došlo (pozri napr. rozsudok veľkého senátu ESLP vo veci Ramanauskas proti Litve z 5. februára 2008. č. 74420/01, bod 55). Pri posudzovaní či konanie polície počas vyšetrovania prekročilo hranicu činnosti agenta, a teda či by došlo k spáchaniu trestného činu aj bez zásahu polície je rozhodujúca existencia objektívneho podozrenia, že sa konkrétna osoba podieľa na páchaní trestnej činnosti alebo je náchylná spáchať trestný čin (pozri napr. rozsudok ESLP vo veci Bannikova proti Rusku, zo 4. novembra 2010, č. 18757/06, ods. 38). Podľa judikatúry ESLP existenciu predchádzajúcej protiprávnej činnosti alebo úmyslu ju spáchať môže preukázať skutočnosť, že: (i) podozrivému je známa aktuálna cena drogy, (ii) podozrivý je schopný zabezpečiť drogy alebo falšované peniaze v krátkom čase (pozri napr. rozsudok ESLP vo veci Orba proti Chorvátsku, z 23. novembra 2017, č. 47074/12, ods. 108). (iii) podozrivý má z uzavretého obchodu peňažný zisk (pozri napr. vyššie citovaný rozsudok ESLP vo veci Bannikova proti Rusku, odsek 42), (v) kontraband sa nachádzal u podozrivého priamo doma, (vi) podozrivý mal pri sebe väčšie množstvo drog alebo falšovaných peňazí, než ktoré si policajt objednal (pozri napr. rozsudok ESLP vo veci V. proti Fínsku, z 24. apríla 2007, č. 40412/98, odsek 70), (vii) podozrivý predal drogy alebo falšované peniaze aj iným*

kupcom a pod.». V kontexte uvádzaných východísk vyplývajúcich z konštantnej judikatúry ESĽP najvyšší súd nevyhodnotil činnosť ustanovených agentov voči sťažovateľovi ako neprípustnú policajnú provokáciu, čo v namietanom rozhodnutí odôvodnil nasledovným spôsobom. V prvom rade najvyšší súd poukázal na osobu sťažovateľa, ktorý už v minulosti bol za drogovú trestnú činnosť odsúdený. K nasadeniu agentov v trestnom konaní došlo podľa názoru najvyššieho súdu až po tom, čo polícia od osôb konajúcich v prospech policajného zboru zistila, že sťažovateľ má opätovne páchať trestnú činnosť tým, že v regiónoch [REDACTED] a [REDACTED] prostredníctvom svojich dílerov distribuuje omamné a psychotropné látky, a to najmä metamfetamín. Najvyšší súd mal taktiež za preukázané, že sťažovateľ pri prvom stretnutí s agentmi stanovil cenu drogy, ako aj možnú tendenciu jej znižovania v prípade, že dôjde k uskutočneniu viacerých obchodov, resp. odoberaniu väčšieho množstva drog. Napokon, najvyšší súd v odôvodnení namietaného rozhodnutia za významnú skutočnosť považoval taktiež to, že pri domovej prehliadke, vykonávanej v obydlí sťažovateľa 17. septembra 2014 bolo zaistených ďalších približne 200 gramov pervitínu a 15 gramov marihuany, a to všetko nad rámec objednávky agentov týkajúcej sa uvedeného dňa. Ústavný súd k uvedenému považuje za nevyhnutné uviesť najmä to, že argumentácia dovolacieho súdu, týkajúca sa posúdenia činnosti agentov v prejednávanej veci, je v zásade zhodná s argumentáciou, ktorú na odôvodnenie svojho rozsudku použil už súd prvého stupňa, pričom s jeho závermi sa v uvedenom smere následne v celom rozsahu stotožnil taktiež krajský súd.

18. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti namieta rozhodnutie najvyššieho súdu pre porušenie práva na spravodlivé súdne konanie, vyplývajúceho z čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj základného práva na stíhanie len zo zákonných dôvodov a zákonným spôsobom, vyplývajúceho z čl. 17 ods. 2 ústavy, ku ktorému malo podľa jeho názoru dôjsť neprípustnou policajnou provokáciou, s ktorou sa najvyšší súd vysporiadal spôsobom uvedeným v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto rozhodnutia. Ústavný súd v prvom rade zdôrazňuje, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok v rámci trestného konania je spôsobilé privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, keď je to odôvodnené závažnosťou pochybenia

napadnutého rozhodnutia súdu nižšieho stupňa. Z tohto hľadiska ústavný súd vo svojej judikatúre dlhodobo v plnom rozsahu akceptuje, že najvyšší súd ako súd dovolací nie je už z dôvodu zákonného vymedzenia dovolacích dôvodov predurčený na úplný prieskum rozsudkov súdov nižších inštancií v rámci trestného konania. Už samotné chápanie dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku preto ospravedlňuje reštriktívny prístup najvyššieho súdu k dovolacím dôvodom (IV. ÚS 294/2010). V posudzovanej veci najvyšší súd preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu (a jemu predchádzajúci rozsudok súdu prvej inštancie), a to v rozsahu sťažovateľom uplatneného dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku a dospel k záveru, že označený dovolací dôvod v okolnostiach posudzovanej veci nebol naplnený. Záver o nenaplnení uplatneného dovolacieho dôvodu najvyšší súd podľa názoru ústavného súdu ústavne konformným spôsobom odôvodnil a primeraným spôsobom reagoval na všetky zásadné námietky sťažovateľa, uplatnené v jeho dovolaní. Najvyšší súd sa v napadnutom uznesení pomerne vyčerpávajúco vyjadril aj k námietkam sťažovateľa, ktoré tento formuloval aj pred súdmi nižších inštancií vrátane jeho základnej námietky týkajúcej sa ním tvrdenej neprípustnej policajnej provokácie. Argumentácia najvyššieho súdu v uvedenom smere v žiadnom prípade nepredstavuje popretie významu a účelu aplikovaných právnych noriem, a to nielen z hľadiska zákonnosti, ale najmä z hľadiska ústavnosti. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákona všeobecným súdom, v tomto prípade najvyšším súdom, by bolo možné uvažovať len vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, IV. ÚS 226/2012). Ústavný súd navyše poukazuje na právny názor ustálený v jeho doterajšej judikatúre, podľa ktorého právo na spravodlivý proces neznačí právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom (II. ÚS 3/97, II. ÚS 173/07).

19. Nad rámec ústavne konformnej argumentácie najvyššieho súdu ústavný súd považuje za podstatné zvýrazniť najmä nasledujúce skutočnosti. Podľa namietaného čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený. Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre

viackrát konštatoval, že policajné navádzanie k trestnému činu predstavuje zásah do práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a primárnou otázkou, ktorú je potrebné zodpovedať ostáva, či by došlo k spáchaniu trestného činu aj bez zásahu vyšetrojúcich orgánov, a taktiež či orgány verejnej moci mali dostatočné dôvody na podozrenie určitej osoby z predchádzajúceho zapojenia do trestnej činnosti, pričom dôležitým determinantom je v akom štádiu páchania trestnej činnosti bola tajná policajná operácia uskutočnená. Podľa ustálenej judikatúry ESLP týkajúcej sa metód vyšetrovania drogovej a korupčnej trestnej činnosti je síce všeobecne možné pripustiť použitie policajných agentov, avšak iba za predpokladu, že je doprevádzané jasnými obmedzeniami a zárukami, pričom verejný záujem nemôže ospravedlniť použitie dôkazov získaných v dôsledku policajnej provokácie (Rozhodnutie ESLP Teixeira de Castro proti Portugalsku č. 25829/94 z 9. 6. 1998). Jedným z argumentov, ktoré prispeli k formovaniu judikatúry ESLP v uvedenom smere, bol ten, že policajti sa v posudzovanom prípade neobmedzili na skúmanie trestnej činnosti iba pasívnym spôsobom, ale ovplyvnili jeho konanie tak, že ho v zásade naviedli na spáchanie trestného činu, pričom nič nenasvedčovalo tomu, že by takáto trestná činnosť bola sťažovateľom spáchaná aj v prípade, ak by ho na ňu policajti nenaviedli.

20. V predchádzajúcom bode tohto rozhodnutia uvedená judikatúra ESLP má svoje vyjadrenie aj v judikatúre ústavného súdu, ktorý v niektorých svojich rozhodnutiach taktiež explicitne poukazuje na ústavnú konformitu ustálenej judikatúry najvyššieho súdu, týkajúcej sa limitov policajnej provokácie a striktného rozlišovania medzi policajnou provokáciou a tzv. skrytou reakciou polície, ktorá bola publikovaná v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 47/2012 (III. ÚS 61/2016). Podľa uvedenej judikatúry najvyššieho súdu pod policajnou provokáciou treba rozumieť zámerné, aktívne podnecovanie alebo navádzanie, či iné iniciovanie spáchania trestnej činnosti vedené snahou, aby osoba, ktorá by inak protiprávne nekonala, spáchala trestný čin. Skrytou aktivitou polície je činnosť zameraná na zistenie skutočností dôležitých pre trestné konanie, odhalenie páchatel'a trestného činu, zabezpečenie dôkazov o jeho trestno-právne postihnutel'nom konaní, zabránenie mu v jeho pokračovaní a na minimalizáciu spôsobených škôd. Kľúčovú odlišnosť skrytej aktivity polície od policajnej provokácie charakterizuje skutočnosť, že polícia neiniciuje, t. j. neovplyvňuje u osoby vôľu spáchať trestný čin, ale

takýmto zámerom vytvára u nej podmienky na dokonanie trestného činu, ktoré však nesmú byť výnimočné, ale objektívne možné, v danej situácii obvyklé a musia nastať až s časovým odstupom potom, čo sa páchatel rozhodol spáchať trestný čin a preukázateľne urobil kroky k jeho spáchaniu. Aj keď najvyšší súd v odôvodnení namietaného rozhodnutia explicitne nepoukazuje na svoju konštantnú judikatúru, týkajúcu odlišnosti skrytej aktivity polície od policajnej provokácie, z tých častí jeho právnych úvah, na ktoré ústavný súd poukazuje v bode 17 odôvodnenia tohto rozhodnutia, jednoznačne vyplýva, že dovolanie sťažovateľa posúdil v jej naznačených intenciách.

21. Ústavný súd sa z hľadiska vysporiadania so sťažnostnou argumentáciou sťažovateľa v kontexte čl. 6 ods. 1 dohovoru osobitne zaoberal taktiež činnosťou osoby ██████████ v rámci páchania skutkov, za ktoré bol sťažovateľ odsúdený. Z ústavnej sťažnosti, resp. jej príloh vyplýva, že sťažovateľ prišiel na prvé stretnutie s agentmi za prítomnosti tejto osoby, ktorej, ako uvádza sťažovateľ, procesné postavenie nebolo v trestnom konaní bližšie ozrejmene. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti formuloval námietku, že orgány činné v trestnom konaní, resp. agenti použili na iniciovanie jeho trestnej činnosti súkromnú osobu ██████████, ktorý síce agentom nebol, avšak aj napriek tomu bola podľa jeho názoru celá akcia v skutočnosti organizovaná a monitorovaná políciou. Podľa názoru ústavného súdu však z ústavnej sťažnosti ani jej príloh nevyplýva, a teda v konaní pred ústavným súdom neboli preukázané skutočnosti, že by osoba ██████████ nepripustným spôsobom iniciovala trestnú činnosť sťažovateľa. Súkromnú provokáciu, ku ktorej nedochádza na pokyn orgánov verejnej moci, nemožno označiť za porušenie práva na spravodlivý proces vyplývajúceho z čl. 6 ods. 1 dohovoru (Rozhodnutie ESLP Shannon proti Spojenému kráľovstvu č. 67537/01 zo 6. 4. 2004). Z príloh k ústavnej sťažnosti vyplýva, že agenti sa mali nakontaktovať na osobu sťažovateľa a v prípade, že z jeho strany dôjde k ponuke na predaj drog, mali podľa pokynov zrealizovať ich nákup. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh však nevyplýva žiadna skutočnosť, že činnosť osoby ██████████ (ktorá predchádzala spáchaniu prvého skutku, pre ktorý bol sťažovateľ odsúdený) bola vo vzťahu ku konaniu sťažovateľa v príčinnej súvislosti s pokynmi, resp. organizáciou prostredníctvom ustanovených agentov. Uvedené podľa názoru ústavného súdu vyplýva iba z procesnej obhajoby sťažovateľa, ktorá je tvorená

výlučne a izolovane jeho výpoveďou na hlavnom pojednávaní, a ktorá bola prostredníctvom všeobecných súdov vyhodnotená ako účelová. V uvedených súvislostiach je nutné pripomenúť, že sťažovateľ mal na preukázanie opaku možnosť kontradiktórnym spôsobom na hlavnom pojednávaní vypočuť oboch agentov, a taktiež [REDAKOVANÉ] v procesnom postavení svedka, ktorý však na hlavnom pojednávaní využil svoje právo podľa ustanovenia § 130 Trestného poriadku a odoprel vypovedať. Napokon, porušenie práva na obhajobu sťažovateľ v rámci dovolania pred najvyšším súdom vôbec nenamietal.

22. K sťažovateľom namietanej neprípustnosti rozširovania rozsahu stíhaného trestného činu zo strany orgánov činných v trestnom konaní ústavný súd považuje za potrebné uviesť nasledujúce. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že to bol práve sťažovateľ, ktorý pri prvom stretnutí s agentmi stanovil cenu predávaných drog a zároveň ubezpečoval agentov, že v prípade ďalších obchodov, resp. odberu väčšieho množstva môže dôjsť k znižovaniu predajnej ceny. Zároveň to bol práve sťažovateľ, ktorý si pri prvom stretnutí s agentmi dohadoval formu a spôsob ďalšej komunikácie s agentmi tak, aby to bolo podľa jeho predstáv. Z uvedeného nepochybne vyplýva, že agenti v podstate iba kontrolovali trestnú činnosť, pre ktorej spáchanie sa sťažovateľ rozhodol vopred sám a preukázateľne urobil kroky k jeho spáchaniu. Okrem uvedeného je nutné poznamenať, že početnosť skutkov, resp. predstieraných prevodov zo strany agentov nebola v prejednávacom prípade právne relevantná, keďže všetky skutky, ktorých kontrola bola zabezpečovaná zo strany agentov, boli v rámci väčšieho rozsahu, kvalifikujúceho stíhaný trestný čin tak, ako bol za neho sťažovateľ odsúdený. V uvedených súvislostiach je potrebné uviesť, že aj tie omamné a psychotropné látky, ktoré boli zaistené pri výkone domovej prehliadky v obydlí sťažovateľa (bez činnosti ustanovených agentov), boli izolovane spôsobilé právne kvalifikovať trestný čin rovnakým spôsobom, ako tomu bolo aj zahrňujúc skutky, na ktorých dokumentovaní sa agenti priamo podieľali. Napokon, predchádzajúce právoplatné odsúdenie sťažovateľa Okresným súdom Ružomberok zakladalo kvalifikáciu stíhaného trestného činu v prípade jeho recidívy úplne bez ohľadu na jeho rozsah.

23. Sťažovateľ prostredníctvom ústavnej sťažnosti súběžne namieta porušenie jeho práva na spravodlivé súdne konanie garantované čl. 6 ods. 1 dohovoru, a taktiež základného

práva na súdnu a inú právnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti pri interpretácii obsahu a rozsahu základných práv a slobôd zohľadňuje judikatúru ESĽP, týkajúcu sa jednotlivých ľudských práv a základných slobôd garantovaných dohovorom. Základnému právu na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zodpovedá v štruktúre práv garantovaných dohovorom právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V nadväznosti na už uvedené ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou tiež poukazuje na skutočnosť, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého porušenie sťažovateľ namieta popri práve na spravodlivé súdne konanie, nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy strany trestného konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne konformný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a bez znakov arbitrárnosti. Ak to tak je, ústavný súd nemá dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí všeobecných súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (m. m. napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

24. Naostatok ústavný súd dodáva, že namietanému základnému právu na stíhanie len zo zákonných dôvodov a zákonným spôsobom podľa ustanovenia čl. 17 ods. 2 ústavy svojím zmyslom a obsahom zodpovedá základná zásada trestného konania, legislatívne vymedzená v ustanovení § 2 ods. 1 Trestného poriadku. Zásada stíhania len zo zákonných dôvodov a zákonným spôsobom vylučuje bezdôvodné trestné stíhanie jednotlivcov a zároveň garantuje, že dôvodne stíhané osoby budú stíhané výlučne zákonným spôsobom. Pod zákonný spôsob je pritom pre účely trestného konania nutné subsumovať také konanie orgánov činných v trestnom konaní a súdov, ktoré je v nielen v súlade s jednotlivými ustanoveniami Trestného poriadku, ale taktiež s ústavou a medzinárodnými zmluvami o ľudských právach, ktorými je Slovenská republika viazaná.

25. Na základe všetkého dosiaľ uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa dospel k záveru, že medzi namietaným rozhodnutím najvyššieho súdu a obsahom základných práv a práv, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľ domáha, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení.

Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

26. S ohľadom na všetky uvedené závery ústavného súdu bolo o ústavnej sťažnosti sťažovateľa potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. apríla 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu